

04.07.2022

**TÜRKİYE'NİN SAVUNMA-GÜVENLİK-DIŞ POLİTİKASINI İLGİLENDİREN
DÜNYADAKİ ÖNEMLİ GELİŞMELER****1. TÜRKİYE:*****Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü Kalın, ABD'li Senatör Graham ile görüştü***

Cumhurbaşkanlığı Sözcülüğünden yapılan açıklamaya göre, görüşmede ikili siyasi ve ekonomik ilişkiler, terörle mücadele, savunma sanayii alanındaki işbirliği konuları, Ukrayna-Rusya Savaşı, Karadeniz tahıl sevkiyatı, Suriye, Ege-Akdeniz ve diğer bölgesel konular ele alındı. Görüşmenin başında Madrid'deki NATO Zirvesi ve kabul edilen Yeni Stratejik Konsept değerlendirildi. Zirve marjında iki ülke liderinin olumlu bir havada gerçekleştirdikleri görüşmeden duyulan memnuniyet dile getirildi. (@ikalın)

2. AVRUPA:***Belarus Cumhurbaşkanı Lukashenko:***

"Dünyanın yeniden paylaşımı için bir sonraki savaş Orta Asya'da olacak. Bunun işaretleri çoktan ortaya çıktı. Kazakistan ve Özbekistan buna uygun ülkelerdir."

İsveç, Türkiye'yi-NATO ülkelerini aldatabilmek için ülkesinde bulunan teröristlere vatandaşlık vermeyi planlıyor

İsveç Başbakanı: İsveç vatandaşı olanlar ulusal ve uluslararası hukuka göre iade edilemeyecek. Türkiye ile yapılan anlaşmaya ve iadelerle ilgili sözleşmeye uyacağız.

İsveç Başbakanı Andersson Cumhurbaşkanı Erdoğan'a tepki

Reuters'in haberine göre Andersson "Sekiz yıldır bakanlık yapıyorum ve bugüne kadar pazarlık masasında konuşulanları hiç açıklamadım" dedi ve ekledi: "Bu da şu anda beni zor bir duruma düşürüyor." Türkiye'nin İsveç ve Finlandiya ile imzaladığı üçlü mutabakatta bu ülkelerin iade taleplerini "ivedilikle ve bütün boyutlarıyla işleme koyma" sözü yer alıyordu. Andersson "Terörist faaliyetlerde bulunmadıysanız endişelenecek bir şey yok" dedi. (BBC)

Lukashenka, "Minsk karşıtlarının karar alma merkezlerine" saldırmaya hazır olduğunu duyurdu

Belarus Cumhurbaşkanı Alexander Lukashenko , cumhuriyete bir saldırı olması durumunda anında yanıt verebilmek için orduya "Minsk muhaliflerinin karar alma merkezlerini hedef almaları" talimatını verdiğini söyledi. Ona göre, Haziran ayı sonunda Ukraynalı askerlerin Belarus askeri tesislerine saldırmaya çalıştığı iddia edildi, ancak onlara doğru atılan mermiler Pantsir füze ve silah sistemleri yardımıyla vuruldu. (moscowtimes)

Almanya üç Gazprom tankerine el koydu

Almanya, Rusya'nın bir zamanlar Avrupa Birliği'ndeki en büyük müşterisine gaz tedarikini yarıya indirmesinin ardından Gazprom'un eski bir yan kuruluşuna ait üç tankere el koydu. The Telegraph'ın haberine göre , 2028 yılına kadar kiralanın Amur ve Ob LNG tankerleri ile 2026'da kiralanın Temiz Enerji, devlet malı oldu. (moscowtimes)

Ukrayna- Rusya Savaşında Son Durum ve Dünyada Gelişmeler

- Pentagon, Ukrayna için 30 gün içinde yenilikçi silahlar ve 180 gün içinde daha sofistike silahlar geliştirecek tedarikçiler arıyor. ABD ve AB'nin Ukrayna'ya hava savunma sistemi vermemesi, Kırım'a saldırıyı yasakladığı sürece Ukrayna'nın şansının olmayacağı yorumları yapılıyor.
- Reuters'e göre, Ukrayna'nın Türkiye Büyükelçisi Bodnar'a atıfta bulunarak. Bodnar, Ukrayna ulusal televizyonuna yaptığı açıklamada, "Zhibek Zholy adlı Gemi şu anda limanın girişinde duruyor, Türk gümrük yetkilileri tarafından alıkonuldu" dedi.
- Türkiye, Ukrayna'nın "Ukrayna tahılı" taşımakla suçladığı Rus kuru yük gemisini incelemek üzere gözaltına aldı. Gemideki buğday eğer Ukrayna'dan alınmışsa el konulacak. Rusya'dan alınmışsa serbest bırakılacak.
- Ukrayna Silahlı Kuvvetleri Başkomutanı Valeriy Zaluzhny, Rus Hava Kuvvetleri'nin Zmeyny adasına saldırı düzenlediğini söyledi. Ona göre, saldırı yasaklı fosfor bombalarına sahip bir çift Su-30 savaş uçağı tarafından gerçekleştirildi. Bilbek hava alanından havalanarak, Rus birliklerinin hafta ortasında terk ettiği adayı iki kez vurdular.

Dünya Basını

[Washington Post](#): NATO, Ukrayna konusunda birleşti. Bu iyi, ama birçok şey hala yanlış gidebilir. Rusya, Avrupa'daki enerji pazarlarını kaybediyor ve Batı teknolojisine erişimini kaybetti.

[Daily Banner](#): Gazprom, Türkiye'ye taşınacak ve İstanbul'da da merkez açacak. Rusya Federasyonu'ndan yaptırıma uğramış 43 şirket İstanbul'a taşınmak için yer arıyor.

[Opinion](#): Shen Yamei: ABD ve Batı, uluslararası toplumun tamamını temsil etmiyor. ABD ve Avrupa kendilerini "uluslararası toplum" olarak görüyorlar ama öyle değiller. Batı'nın diğer ülkelerle eşit bir diyalog yürütmeyi öğrenmesi gerekiyor.

[Foreign Affairs](#): NATO, büyük zorluklarla karşı karşıya. Kiev, çatışmalar sonucunda toprak kaybetme riskiyle karşı karşıya kaldı ve NATO çaresiz izliyor.

[Spiegel](#): "Nükleer caydırıcılığın işe yaradığından emin oluyoruz" NATO Genel Sekreteri Jens Stoltenberg, Der Spiegel dergisine verdiği röportajda giderek daha fazla yeni risk için sadece Moskova ve Pekin'in suçlanacağına dair en ufak bir şüphesi yok dedi.

[The Federalist](#): Federalist'e göre, ABD Ordusu 1973'ten bu yana en kötü personel krizini yaşıyor. 17-24 yaş arası Amerikalıların sadece %9'u sözleşmeli hizmete ilgi gösteriyor.

[Alaraby](#): NATO, Putin, Saddam ve Hamaney sayesinde genişledi. Bu tür düşmanlarla Amerika'nın dostu ihtiyacı yok.

[The American Conservative](#): Litvanya, Rusya ile savaşa mı başladı? Kıtada tam ölçekli bir savaşa neden olabilirler.

[Breitbart](#): Almanya, tuzağa mı düştü? Rusya, gaz arzını keserek Alman ekonomisini yaklaşık 200 milyar avrodan mahrum edebilir.

[Nypost](#): "Crazy Biden, Jimmy Carter'dan bu yana en kötü G7 zirvesini gerçekleştirdi."

[Welt](#): Rusya'ya altın ambargosu mu? Bu yatırımcılar için ne anlama geliyor? O zaman Rusya, Batı planlarının aksine, altın madenciliği endüstrisinden daha fazla gelir elde edecek.

[Foreignpolicy](#): Ukrayna Çin Hakkında Bize Ne Anlatabilir? Rusya'nın işgali, istemeden Pekin'in gelecek planları hakkında çok şey ortaya çıkarabilir.

Foreignpolicy: Afganistan'ı Kendinden Kurtarmak İçin Mütevazı Bir Öneri Taliban'la anlaşmazlık ve Afganistan kaos içindeyken, bir politikacının iç savaşı savuşturmak için bir planı var.

Jbpress: Sahalin 2'den sonra, "Çin'in kuzey bölgesini geliştirmesi" veya Rusya'nın misillemesi durmayacak. Doğu Asya "Derin Kapsama Notu"

Carnegie Europe: Bu jeopolitik rekabet çağında Avrupa, çok taraflılık ve uluslararası dayanışmaya dayalı bir yaklaşım sunduğuna inanıyor. Diğerlerini bu uygulanabilir alternatifte ikna etmek için Avrupa, Küresel Güney'deki algıları daha iyi anlamalı ve kendi uluslararası duruşunu geliştirmelidir.

Carnegie Europe: Ukrayna ve Moldova'ya aday statüsü verilmesi AB'nin övgüsünü kazandı. Ancak birlik, Batı Balkan ülkelerini bekleme odasında tutarak bölgenin Brüksel'le ilgili hayal kırıklıklarını artırıyor.

Global Times: Çin, 2022'nin ikinci yarısında diplomasisi 'Asya anına' girerken bilgelik, çözüm ve birliği güçlendirecek

TNI: ABD Stratejisi Çok Kutuplu Soğuk Savaşta Nasıl Başarılı Olabilir? Batı'nın şimdi idealist hırslarını küçültmesi, daha Hobbesçu bir dünyada yaşadığının farkına varması ve realpolitik pratiğinin demirlediği büyük bir stratejiye dönmesi gerekiyor.

TNI: Ukrayna Savaşı 'Büyük Güç Rekabetinin' Sınırlarını Ortaya Çıkardı. İyi bir strateji, bizim stratejik rakipler olarak rekabet ettiğimiz sırada ABD'nin Çin ile çalışmasını gerektirecektir.

TNI: Batı Asya Artık Jeopolitik Bir Gerçek. Gelecekteki Hint-İbrahim bloğu yalnızca ABD'nin bölgedeki çıkarlarının stratejik bir çapası olmayacak; Batı Asya'da barış ve güvenliği koruyan elverişli bir güç dengesinin temeli olacaktır.

3. ORTADOĞU:

Özerk Yönetim ile Şam hükümeti, Rus aracılığında 'sınır güvenliğini' görüştü

Fırat'ın doğusundaki Özerk Yönetim ile Suriye rejimi yetkilileri arasında, Rusların arabuluculuğuyla, Türkiye sınırının muhafazasıyla ilgili görüşmeler gerçekleşti. Söz konusu

açıklama, Suriye'deki Kürt bir yetkili tarafından yapıldı. Suriye Demokratik Güçleri (SDG) yetkilileri daha önce, Türkiye'nin 'güvenli bölgeyi genişletme' amacıyla düzenleyeceği operasyonlara karşı rejimle iş birliğine hazır olduklarını bildirmişti. Özerk Yönetim ve rejim yetkililerinin bu bağlamda ilk defa görüştüğü kaydedildi. (Şarkul Avsat)

Rusya ve İran'dan Kuzey-Güney yolu hazırlığı

Rusya ve İran, Mumbai'den Baltık'a İran, Hazar Denizi, Güney ve Orta Rusya üzerinden yeni bir Kuzey-Güney ulaşım yolunun yapımını hızlandırıyor. 2002 yılında başlatılan rota, standart Süveyş Kanalı rotasına göre daha kısa ve daha ucuz bir alternatiftir.

İsrail Başbakanı Lapid: İran ülkemiz için en tehlikeli tehdit

İsrail Geçici Başbakanı Yair Lapid, İran'ın ülke için "en tehlikeli tehdit" olduğunu söyledi. Lapid, Tahran'ın nükleer silah edinmesini veya İsrail sınırları boyunca "yerleşmesini" önlemek için elinden gelen her şeyi yapacağı konusunda uluslararası toplumu uyardı. (Bloomberg/Şarkul Avsat)

İsrail uçakları, Lübnan'daki Hizbullah'ın gönderdiği 3 İHA'yı imha etti

Ordudan yapılan yazılı açıklamada, savaş uçakları ve denizden havaya füzelerle, Lübnan yönünden İsrail münhasır ekonomik bölgesine doğru gönderilen 3 İHA'nın imha edildiği bildirildi. Açıklamada, İHA'ların Hizbullah'a ait olduğu ve Kariş gaz sahasını hedef aldığı aktarıldı. Öte yandan, Lübnan'daki Hizbullah, tartışmalı deniz sınırı Kariş gaz sahasındaki İsrail hedeflerine yönelik 3 İHA ile saldırı gerçekleştirildiğini duyurdu. (AA)

Arap Birliği toplantısı Lübnan'a verilen desteği ve geleceğine olan güveni tazeledi

Arap Birliği Genel Sekreteri Ahmed Ebu Gayt, dün Beyrut'ta gerçekleştirilen Arap Birliği İstişare Toplantısı'nın, Arap ülkelerinin Lübnan'a verdiği desteği ve onunla dayanışmasını tazelemesinin yanı sıra 'Lübnan'ın istikrarına ve geleceğine olan güveni' yansıttığını söyledi. Öte yandan Lübnan Cumhurbaşkanı Mişel Avn, mülteciler ve yerinden edilmiş kişiler konusunda daha önce yaptığı açıklamaları yineledi. Cumhurbaşkanı Avn, Lübnan'ın bu duruma daha fazla dayanamayacağını ve uluslararası toplumun hızlı çözümler bulmayı teşvik eden bir tutum sergilemediğini vurguladı. (Şarkul Avsat)

Suriye'den Türkiye operasyonu hakkında açıklama

DPA'nın haberine göre Esad, Suriye ordusu terör örgütlerine karşı ilerlediğinde Türkiye'nin Suriye topraklarına 'saldırdığını' öne sürdü. Türkiye'nin Suriye topraklarına yönelik 'saldırganlığını' haklı çıkarmak için 'yanlış ve yanıltıcı' bahaneler kullandığını iddia eden Esad, Ankara'nın Birleşmiş Milletler Antlaşması hükümlerini, uluslararası hukuk ilkelerini ve iki komşu ülkeyi bir araya getirmesi gereken iyi komşuluk bağlarını ihlal ettiğini söyledi. Esad, Suriye ve İran arasında son 10 yılda kurulan güçlü ilişkiye değinerek, bunun günümüzde Batı'nın dünyaya hakim olma çabaları karşısında 'irade ittifakı' olarak tanımlanabilecek bir ilişki haline geldiğini ifade etti.

Suriye kısa kısa

- Konu hakkında bilgi sahibi Kürt kaynak, Suriye rejimi ve terör örgütü Suriye Demokratik güçleri (SDG) arasında ülkenin kuzeyine olası bir Türk askeri operasyonunu püskürtmek için Rusya'nın gözetiminde ortak hareket merkezi (ortak operasyonlar odası) oluşturmaya yönelik mutabakatın bulunduğunu ortaya çıkardı. Terör örgütü SDG'ye yakın kaynak, rejim ve terör örgütü SDG arasında ülkenin kuzeyini savunmak için mutabakatların Rusya'nın himayesinde gerçekleştiğini belirtti.
- Yaklaşan operasyona hazırlık maksadıyla ilave Türk askeri takviyeleri SDG ile temas bölgelerine ulaştı.
- Suriye rejim güçleri ve İran'lı milislerin Halep kuzeyinde Nubbul ve El-Zehra iki Şii beldesini korumak için bölgeye takviyeler gönderdiklerini söyledi.. Muhammed, iki tarafın Halep kuzeyinde Tel Rıfat'da yaklaşmakta olan çatışmaya hazırlandıklarına işaret etti.
- HTŞ Güçleri Halep'in batısındaki Acel köyü bölgesindeki rejim mevzilerini havan toplarıyla hedef aldı. Rejim safında kayıplar var
- Esad rejimi Ayn el Arap'ın güneyindeki Karakozaka bölgesine askeri sevkiyat gerçekleştirdi.
- TSK'ya ait SİHA Tel Rıfat'ta Esad rejimine ait karargahı hedef aldı. İlk gelen bilgilere göre iki Esad Rejimi üyesi yaralandı
- TSK'ya ait SİHA'lar Dün Rakka kuzeyindeki Ayn İsa hattında PKK'lı teröristleri taşıyan bir aracı vurdu. Üst düzey sorumlu oldukları belirlenen biri kadın (Mizgin Kobani kod adlı Siham Müslim) ve 1 PKK'lı terörist daha etkisiz hale getirildi.
- Rusya, Suriye'ye hava indirme birlikleri gönderdi. Bu birlikler Türkiye sınırında Suriye'nin kuzeyindeki bölgelerde yerleştirilmeye hazırlanıyor.

- Türk Savaş Uçakları Duhok'un Amadiye ilçesinde tespit edilen BTÖ mevzilerine hava saldırısı düzenledi.

4. AFRİKA:

BM, Libya'daki gösterilerde taraflara şiddetten kaçınma çağrısı yaptı

BM Genel Sekreteri Sözcüsü Stephane Dujarric tarafından yapılan yazılı açıklamada, "Genel Sekreter, 1 Temmuz'da Libya'nın Trablus, Tobruk ve Bingazi de dahil olmak üzere birçok kentinde düzenlenen gösterileri endişeyle takip ediyor" ifadesi yer aldı. Açıklamada, Guterres'in, barışçıl gösteri yapma hakkını tanıyarak, tüm protestocuları şiddet eylemlerinden kaçınmaya ve güvenlik güçlerini azami itina göstermeye çağırdığı belirtildi. (Şarkul Avsat)

Mısır iklim değişikliği kapsamında Afrika diplomasisini sürdürüyor

Afrika Birliği'nin Mısır Daimi Misyonu, Etiyopya'nın başkenti Addis Ababa'da "Afrika kıtasında temiz enerji kaynaklarına adil bir geçiş" konulu bir tartışma toplantısı düzenledi. Toplantıya, Kasım ayında düzenlenecek 27. Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Taraflar Konferansı'na (COP27) ev sahipliği yapma hazırlıkları çerçevesinde Afrika Birliği'nin (AfB) Genel Merkezi'ni ziyaret eden Mısır Cumhurbaşkanlığı heyeti de katıldı. (Şarkul Avsat)

5. ASYA/PASİFİK:

Özbekistan Cumhurbaşkanı protestoların ardından Karakalpakistan'ın özerkliğini kısıtlama planlarını iptal etti

Özbekistan'daki yetkililer, Cuma günü düzenlenen mitingin, kendi diline sahip etnik bir azınlık grubunun yaşadığı özerk bir cumhuriyet olan Karakalpakistan eyaletinin statüsünü değiştirecek anayasa değişikliği planlarını protesto amacı taşıdığını bildirdi. Reuters'ın haberine göre, yerel ve hükümet yetkilileri, protestocuların bölgenin başkenti Nukus'ta düzenlenen yürüyüş ve mitingin ardından yerel hükümet binalarına girmeye çalıştıklarını ve polislin protestocuları dağıttığını açıkladı. Cumhurbaşkanı Mirziyoyev, protestoların gerçekleştiği Karakalpakistan bölgesinde vatandaşların güvenliğini sağlamak, hak ve özgürlüklerini korumak, asayiş ve düzeni yeniden sağlamak amacıyla 3 Temmuz-2 Ağustos tarihleri arasında olağanüstü hal (OHAL) ilan etti.

Kuzey Kore'den, ABD, Güney Kore ve Japonya arasındaki askeri işbirliğine tepki

Yonhap'ın haberine göre, Kuzey Kore Dışişleri Bakanlığından yapılan açıklamada, "Kore Yarımadası'nın ve dünya güvenliğinin hızla kötüye gitmesiyle mücadele için ülkenin savunma kapasitesini acil şekilde geliştirmek gerekmektedir" ifadesi kullanıldı. Açıklamada, Güney Kore Devlet Başkanı Yoon Suk-yeol, Japonya Başbakanı Kişida Fumio ve ABD Başkanı Joe Biden'ın, Madrid'deki 32. NATO Zirvesi'nde gerçekleştirdiği 3'lü zirvede ele aldığı askeri işbirliği sert şekilde kınandı.

6. ABD:

ABD Genelkurmay Başkanı Milley: Çin Tayvan'a saldırma kabiliyetini geliştiriyor

ABD Genelkurmay Başkanı Mark Milley, Çin'in Tayvan'a saldırma kabiliyetini açıkça geliştirdiğini söyledi. Kısa vadede bir saldırı ihtimali görmediklerini belirten Milley, durumu yakından izlediklerini ekledi. Çin Tayvan'ın bağımsızlığını tanımıyor ve gerekirse silah zoruyla Çin'in bir parçası haline gelmesi gerektiğini savunuyor. ABD'yi Tayvan'ın bağımsızlığını desteklemekle itham eden Çin ise, böylesi bir girişime sert bir karşılık vereceklerini belirtiyor. (BBC)

Pentagon: Ukrayna, Rus komuta karakollarını vurma için roket sistemi kullanıyor

Üst düzey bir ABD savunma yetkilisi Cuma günü yaptığı açıklamada, Ukrayna kuvvetlerinin Rus komuta karakollarını hedef almak için ABD tarafından verilen gelişmiş bir roket sistemini kullanarak "büyük bir başarı" elde ettiğini söyledi. Ukraynalılar, Donbas olarak bilinen ülkenin doğu bölgesi için verdiği mücadelede Kremlin mevzilerini hedef almak için Yüksek Hareketli Topçu Roket Sistemleri (HIMARS) gelişmiş roket sistemini kullandılar. (thehill)

7. RUSYA:

Rus Postası, Avrupa Posta İşletmecileri Birliği'nden ihraç edildi

Avrupa Devlet Posta Operatörleri Birliği PostEurop, Russian Post ve Belpochta'nın üyeliğini askıya aldı. Bu karar, dernekte Ukrayna'daki savaş ve "derneğin çok sayıda üyesinin talebi" ile açıklandı . 5 Ekim'de derneğin Genel Kurulu'nda revize edilebilir. Gönderide, " Bu kararın e-posta hizmetlerini hiçbir şekilde etkilemeyeceğini belirtmek önemlidir " deniyor. (moscowtimes)

Shoigu, Ukrayna'nın Luhansk bölgesi üzerinde kontrolün kurulduğunu bildirdi

Savunma Bakanı Sergei Shoigu, Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'e kendi kendini ilan eden Luhansk Halk Cumhuriyeti'nin "kurtuluşu" hakkında bilgi verdi. RIA Novosti'ye göre , Rus ordusu ve LPR'nin halk milisleri, Lisichansk ve en yakın yerleşimler üzerinde tam kontrol sağladı. Savunma Bakanlığı tarafından daha önce belirtildiği gibi, Rus birlikleri Lisichansk'ı kuşattı ve yakınındaki Verkhnekamenka, Zolotarevka ve Belogorovka yerleşimlerini ele geçirdi. Moskova, Ukraynalı birlik grubunun "kazanda" tamamen engellendiğini iddia etti. (moscowtimes)

Rusya Dışişleri Bakanı Lavrov:

- SSCB'nin çöküşünden sonra Batı'nın bize gösterdiği tüm 'gülümsemeler', tüm işbirliği, stratejik ortaklık davetleri 'yüzeysel'di. Bu 'maske'nin arkasında Rusya'yı kontrol altına alma ve onu birkaç parçaya bölme arzusu her zaman var olmuştur.”
- “Sık sık, 'Rus kartalının doğuya ve batıya bakan iki başı vardır' derler. Rusya batıdan uzaklaşarak doğuya dönmeye başladı. Biz yüz çevirmedik, onlar yüz çevirdiler ve bir “demir perde” örüyorlar. Nasıl biteceğini anlamıyorlar.”
- İngiltere'nin ve bazı ülkelerin Ukrayna'dan tahıl ihracatının önündeki engeli kaldırma sürecini yönetmek için Donanmasını Karadeniz'e sokmak için koşullar oluşturmaya çalıştığını söyledi.